Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad
Gemeenteblad

R

Voordracht voor de raadsvergadering van

11 september 2013

Jaar	**2013**
Afdeling	**1**
Nummer	**626**
Publicatiedatum	**4 september 2013**
Agendapunt	**10**
Datum besluit B&W	**26 maart 2013**

Onderwerp

Kennisnemen van de bestuurlijke reactie op de evaluatie handhaving kinderopvang

Met deze voordracht stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

De gemeenteraad van Amsterdam

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,

besluit

kennis te nemen van:

1. het evaluatierapport van O+S van december 2012, getiteld: 'Toezicht en handhaving in de kinderopvang', waarin wordt geconcludeerd dat de toets aan de poort nog niet streng genoeg en de handhaving nog niet snel en doortastend genoeg is;

2. de jaarrapportage van het Bureau Handhaving Kinderopvang, getiteld: 'Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2012', waaruit blijkt dat de doorlooptijden in de loop van het jaar zijn verbeterd;

3. de voorgestelde verbetermaatregelen, zoals verwoord in de brief van wethouder Hilhorst van 5 maart 2013, met als hoofdpunten:
   - prioriteren: zwaar/direct handhaven op 'big five' overtredingen;
   - verschillende handhavingsregimes: zwaar, middelzwaar en licht;
   - introductie van kwaliteitskringen voor goede houders;
   - voorlichting aan houders om onnodige (administratieve) overtredingen te voorkomen;
   - ouders betrekken door aansprekende informatie;
   - strenger aan de poort / stimuleren aan de poort;
   - regie in de keten in één hand.

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, o.a. art 169

Bestuurlijke achtergrond

In 2011 heeft de gemeente diverse maatregelen genomen om het toezicht op en de handhaving van kinderopvang in Amsterdam te versterken. Eén van de maatregelen

betrof het oprichten van het stedelijke Bureau Handhaving Kinderopvang. Hiermee zijn de handhavingstaken van de stadsdelen gebundeld. Ook heeft het College één stedelijke visie vastgesteld, om zo toezicht en handhaving in de hele stad uniform en consequent uit te kunnen voeren. Deze visie is besproken met de portefeuillehouders van de stadsdelen.
Het College heeft uw Vergadering de toezegging gedaan om de nieuwe verdeling van taken en bevoegdheden een half jaar na het operationeel worden van het Bureau Handhaving Kinderopvang te evalueren. Bureau Onderzoek en Statistiek heeft de evaluatie van de keten Vergunningverlening – Toezicht - Handhaving Kinderopvang uitgevoerd. Dit rapport is in april besproken in de raadscommissie JIF.

Het College heeft de directeur Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling gemandateerd om, in samenwerking met de GGD en de stadsdelen, de voorgestelde maatregelen voor te bereiden en uit te voeren.

Onderbouwing besluit

ad 1. Evaluatierapport O+S (december 2012) Hoofdconclusies:

a. Vergunningverlening: de toets aan de poort voor nieuwe kinderopvang is strenger geworden, maar is nog niet streng genoeg.
b. Toezicht: is meer gericht op de pedagogische praktijk en bezoeken vinden in principe onaangekondigd plaats. Wel zijn de doorlooptijden binnen een dossier lang.
c. Handhaving: is verbeterd, maar is nog niet snel en doortastend genoeg. De doorlooptijden zijn lang en de opgelegde handhavingsmaatregelen zijn niet altijd effectief.

ad 2. Jaarraportage Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2012
Hoofdconclusies: Het aantal inspectierapporten is gestegen, 97% van de rapporten is in behandeling genomen. De tijd tussen binnenkomst van het inspectierapport en het versturen van de eerste herstelactie is lopende het jaar sterk verbeterd. Eind 2012 waren alle achterstanden bij het in behandeling nemen van de inspectierapporten verwerkt. Het naleefgedrag is in veel gevallen verbeterd.

ad 3. Voorgestelde verbetermaatregelen, zoals onder meer verwoord in de brief van wethouder Hilhorst (5 maart 2013):

Hanteren verschillende handhavingsregimes: Locaties die in het GGD risicoprofiel (donker)rood zijn, komen in een zwaar handhavingsregime. Kenmerken van het zware regime zijn onder andere: voorrang bij behandeling, strenger (op alle slakken zout), ook veiligheid en historie mee laten wegen, sneller boetes opleggen, exit strategie, casuïstiek overleg.

Kwaliteitskring Met de beste en meest gemotiveerde houders als experiment starten met een kwaliteitskring. Als deze houders bereid zijn elkaar te corrigeren en van elkaar te leren en dat aantoonbaar doen, dan treedt de gemeente terug in toezicht en krijgt de houder een eervolle vermelding in de kwaliteitswijzer. Zodra blijkt dat dit niet werkt valt het collectief terug in een zwaarder handhavingsregime.

Met het onderscheiden van verschillende handhavingsregimes zetten we veel en gerichte capaciteit in daar waar het het hardst nodig is. Daarnaast willen wij ongeacht het regime waarin de locatie zit, direct en zwaar sanctioneren bij zware overtredingen die direct ingrijpen op de veiligheid en de gezondheid van kinderen. Hierbij sluiten we aan bij de 'big five' aan zwaarste overtredingen die onder andere de ouderbelangenvereniging BOinK onderscheidt.

Actuele informatie over wet- en regelgeving: Veel overtredingen komen voort uit gebrek aan actuele kennis van wet- en regelgeving. Het gevolg is dat houders pas het inspectierapport van de GGD gebruiken om tot actie over te gaan. Hierdoor is het aantal overtredingen (en belasting van toezicht en handhaving) onnodig hoog. Voorstel is om op de site van Amsterdam.nl/kinderopvang alle actuele regels op te nemen met een beschrijving en tips van de GGD en de houders hierover te informeren. Dit zou het aantal onnodige overtredingen aanzienlijk kunnen beperken. Het levert daarmee ook een besparing op in de toezicht- en handhavingslast die vervolgens ingezet kan worden om de zware achterlopers aan te pakken.

Ouders betrekken door promotie van de kwaliteitswijzer, toevoegen van de kleuren van het risicoprofiel van de GGD in de kwaliteitswijzer, voor ouders zichtbaar te maken wat de consequenties zijn van overtredingen voor het welzijn en de veiligheid van hun kind (bijvoorbeeld in de GGD rapporten of in de kwaliteitswijzer kinderopvang)

Strenger aan de poort: Wat betreft de vergunningverlening willen we extra maatregelen te nemen om zwakke broeders van de markt te weren. Maatregelen die wij daarbij voorstellen zijn o.a. Track record van de houder meenemen in besluitvorming over vergunningverlening, vergunningen in samenhang afgeven, ambtelijke capaciteit bundelen en de besluitvorming omtrent vergunningverlening (nu nog bij alle individuele stadsdelen) in 1 hand leggen.

Op basis van de evaluatie en de verbeteraanpak constateren wij dat de regie op de keten toezicht, handhaving en registratie/vergunningverlening in één hand gelegd moet worden. Overwegingen daarbij zijn:

- We streven naar goede en zeer goede opvang. Dat begint vanuit preventief oogpunt met een goede en sterke toets aan de poort. Die toets aan de poort is het onderzoek dat wettelijk vereist is bij registratie in het Landelijke Register Kinderopvang. Aangezien er binnen de wet- en regelgeving en de registratie van kinderopvang frequent zaken wijzigen, is met een centrale registervoering in Amsterdam beter en sneller aan te haken bij die wijzigingen.
- Houders ondernemen niet alleen stedelijk maar ook landelijk, denk aan grote organisaties als Estro en gastouderbureaus. Er komen door fusies grotere spelers op de markt. Afzonderlijke registratie door zeven stadsdelen sluit minder goed aan bij dit level en bij de reikwijdte/spreiding van ondernemers. Aansluiting op landelijk niveau vraagt om expertise en er is sprake van meer expertise bij geconcentreerde/centrale registratie. Ook ondernemers zijn gebaat bij deze expertise.
- Bij een goede toets aan de poort controleren we onder andere of er voor de ondernemer/houder bij andere vestigingen van deze houder al een handhavingtraject loopt. Die check is cruciaal en is eenvoudiger te doen als de toets op één plek georganiseerd en uitgevoerd wordt.

- De wet- en regelgeving rond kinderopvang en het toezicht op de kwaliteit wijzigt frequent en het betreft een complexe materie.
- Het in één hand hebben van de behandeling van aanvragen, registervoering en besluitvorming voorkomt onnodige afstemming, dubbele handelingen en vereenvoudigt de termijnbeheersing (voorkomen LSP).
- Tegelijkertijd is het van belang om bij de toepassing van het 'streng aan de poort' beleid niet alleen te letten op de inschrijving in het landelijk register Kinderopvang, maar ook op de afstemming met de overige, niet-geclusterde vergunningen (brandveiligheid en omgevingsvergunning).
- Daarnaast moet vanuit de nieuwe frontoffice organisatie (Retail) een goede overdracht worden gewaarborgd vanuit de backoffice waar de toetsing en de vergunningverlening plaatsvindt.

De bovenstaande overwegingen hebben consequenties voor de organisatie en de sturing. Deze worden momenteel besproken met de stadsdelen. Zoals in de brief van 5 maart jl staat aangekondigd, betrekken wij daarbij de besluitvorming over het bestuurlijk stelsel.

Uw Vergadering heeft inmiddels besloten dat toezicht en handhaving kinderopvang stedelijke taken zijn. De positionering van registratie/ vergunningverlening gebeurt in samenhang met de uitwerking van het nieuwe bestuurlijk stelsel.

	Financiële paragraaf		N.V.T.			
Grondexploitatie: Nee			Totale omvang krediet:	€		
			Financiële dekking:			
Investering: Ja/Nee			Totale omvang krediet:	€		
			Afschrijvingstermijn:			
			Gebruikt rentepercentage:	%		
			Looptijd krediet:			
Is de regeling kredieten van toepassing: Ja/Nee			Omvang aangevraagd krediet (excl BTW)	€		
Regeling Risicovolle Projecten van toepassing: Ja/Nee						
Zijn er risico's en zo ja, hoe worden deze beheerst?						
	Financiële gevolgen					
	Jaar T	T+1	T+2	T+3	T+4	Volgnummer
Kapitaallasten						
Overige exploitatielasten						
Baten						
Saldo ten laste van de algemene middelen						
Waarvan nog niet gedekt						

Toelichting

n.v.t.

Geheimhouding

n.v.t.

Jaar 2013
Afdeling 1
Nummer 626
Datum 4 september 2013

Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad

R

Voordracht voor de raadsvergadering van 11 september 2013

Stukken

Meegestuurd
- Brief wethouder Hilhorst, 5 maart 2013
- Evaluatierapport O+S, december 2012
- Notitie evaluatie handhaving, PMB, 30 januari 2013
- Brief van Inspectie van het Onderwijs, 26 februari 2013
- Jaarrapportage Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2012

Ter inzage gelegd
n.v.t.

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Marianne Volkers (DMO), tel: 06 – 5326 7020, m.volkers@amsterdam.nl

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam

A.H.P. van Gils, secretaris

E.E. van der Laan, burgemeester